

Міністерство культури та інформаційної політики України
ЛЬВІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ
імені М. В. Лисенка
Кафедра камерного ансамблю та квартету
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ

*До 70-річчя діяльності
кафедри камерного ансамблю та квартету
ЛНМА імені М. В. Лисенка*

**КАМЕРНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ
АНСАМБЛЬ:
УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ ВИМІР**

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
7–8 грудня 2022 року — Львів, Україна

Ministry of culture and information policy of Ukraine
LVIV NATIONAL MUSIC ACADEMY
named after M. Lysenko
Department of chamber ensemble and quartet
NATIONAL ACADEMY OF ARTS OF UKRAINE
**CHAMBER AND INSTRUMENTAL
ENSEMBLE:
UKRAINIAN AND GLOBAL DIMENSION**
Proceedings of the
International scientific and practical conference
December 7-8, 2022 — Lviv, Ukraine

Київ
Каравела
2023

УДК 78.751, 78.491

DOI: 10.32782/978-966-8019-28-9

К 18

Рекомендовано до друку Вченою радою Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка (протокол № 7 від 31.08.2023 р.)

Редакційна колегія:

Ігор ПИЛАТЮК – Народний артист України, академік Національної академії мистецтв України, доктор філософії, ректор ЛНМА імені М. В. Лисенка, професор (головний редактор)

Ольга КАТРИЧ – заслужений діяч мистецтв України, професор, доктор філософії, професор кафедри загального та спеціалізованого фортепіано ЛНМА імені М. В. Лисенка, Вчений секретар Вченої ради, завідувач відділу асистентури-стажування, аспірантури та докторантури

Віктор КАМИНСЬКИЙ – лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, проректор з наукової роботи, професор, голова Львівської організації Національної спілки композиторів України

Андрій КАРПЯК – доктор мистецтвознавства, професор

Любов КИЯНОВСЬКА – доктор мистецтвознавства, професор

Лідія МЕЛЬНИК – доктор мистецтвознавства, професор

Тетяна МОЛЧАНОВА – доктор мистецтвознавства, професор

Алла ТЕРЕЩЕНКО – доктор мистецтвознавства, професор

Ольга ШУМІЛІНА – доктор мистецтвознавства, доцент

Надія ЯРЕМКО – доктор мистецтвознавства, професор

Рецензенти:

Маріанна КОПИЦЯ – доктор мистецтвознавства, професор

Богдан СЮТА – доктор мистецтвознавства, професор

Лідія МЕЛЬНИК – доктор мистецтвознавства, професор

Науковий редактор-упорядник

Ніна ДИКА – кандидат мистецтвознавства (Ph.D.), доцент

Літературний редактор

Марія КАШУБА – доктор філософських наук, професор

Відповідальність за точність викладених фактів несе автор.

Всі права застережено – All rights reserved

В оформленні обкладинки використана авторська робота фотомитця

Лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка

Василя Пилип'юка

К 18 Камерно-інструментальний ансамбль: український та світовий вимір : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 7–8 грудня 2022 року / Гол. ред. І. Пилатюк, наук. ред.-упоряд. Н. Дика. Київ : Каравела, 2023. 272 с.

DOI: 10.32782/978-966-8019-28-9

ISBN 978-966-8019-28-9

УДК 78.751, 78.491

© ЛНМА імені М. В. Лисенка, 2023

ISBN 978-966-8019-28-9

© Видавництво «Каравела», 2023

ЗМІСТ

Ігор Пилатюк	
Від головного редактора.....	11
Привітання учасникам Конференції	13
Від Редколегії.....	37

**МАТЕРІАЛИ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

Пленарне засідання

Любов Кияновська (Львів, Україна)	
Суспільно-політичні виміри камерно-інструментальної музики	39
Алла Терещенко (Київ, Україна)	
Шлях до визнання. Початок (про інструменталістів львівської музичної школи)	42
Олена Пилатюк (Львів, Україна)	
Проблематика першовиконання музичного твору: погляди, думки, смисли (за матеріалами інтерв'ю з професоркою М. Ю. Угляр-Крих)	49
Ольга Кушнірук (Кембридж, Велика Британія)	
Українська музика в досліджен- нях зарубіжних вчених	58
Ніна Дика (Львів, Україна)	
Український вимір камерна- листики сучасності: піаніст Олег Криштальський	62
Артур Микитка (Львів, Україна)	
Львівський камерний оркестр «Академія» і піаністи.....	69

CONTENT

Ihor Pylatiuk	
From the Chief Editor	12
Greetings to the participants of the Conference	13
From the Editorial Board.....	37

**PROCEEDINGS
OF THE CONFERENCE**

Plenary session

Liubov Kyianovska (Lviv, Ukraine)	
Socio-political dimensions of chamber-instrumental music	39
Alla Tereshchenko (Kyiv, Ukraine)	
The way to recognition. Beginning (about the instru- mentalists of the Lviv Music School)	42
Olena Pylatyuk (Lviv, Ukraine)	
Problems of the first performance of a musical work: views, thoughts, meanings (based on the interview materials with Professor M. Yu. Uglyar-Krykh)	49
Olga Kushniruk (Cambridge, Great Britain)	
Ukrainian music in the studies of foreign scientists	58
Nina Dyka (Lviv, Ukraine)	
The Ukrainian dimension of contemporary chamber music: pianist Oleh Kryshchalskyi.....	62
Artur Mykytka (Lviv, Ukraine)	
Lviv Chamber Orchestra "Academy" and pianists	69

- Ірина Польська**
(Харків, Україна)
Камерна музика в осінньому
концертному сезоні Відня.....84
- Тетяна Слюсар**
(Львів, Україна)
Сучасний погляд на педаго-
гічний стиль професора
Олександра Ейдельмана.....86
- Оксана Рапіта**
(Львів, Україна),
Мирослав Драган
(Львів, Україна)
На пошану С. Людкевичу.
Пам'яті Я. Якубіяка.....89
- Анастасія Кравченко**
(Київ, Україна –
Резенбург, Німеччина)
Камерно-інструментальне
мистецтво та арт-блокчейн:
Евристичний потенціал теорії
інтермедіальності.....93
- Наталія Свиріденко**
(Київ, Україна)
«Незвичне тріо», або Тріо
імені Д. Бортнянського98
- Назарій Пилатюк**
(Україна, Київ-Львів)
Друга українська рапсодія
«Думка – шумка»,
ор. 18 Миколи Лисенка:
скрипкові версії.....103
- Тетяна Молчанова**
(Львів, Україна)
Творчий проєкт «Маловідомі
жінки-композиторки» як важ-
ливий чинник навчання піаністів
у класах концертмейстерства і
камерного ансамблю 111
- Iryna Polska**
(Kharkiv, Ukraine)
Chamber music in the autumn
concert season of Vienna.....84
- Tetiana Sliusar**
(Lviv, Ukraine)
A modern view of professor
Oleksandr Eidelman pedagogical
style86
- Oksana Rapita**
(Lviv, Ukraine),
Myroslav Drahan
(Lviv, Ukraine)
In honor of S. Liudkevych.
In memory of Ya. Yakubiak89
- Anastasiia Kravchenko**
(Kyiv, Ukraine –
Resenburg, Germany)
Chamber-instrumental art and
art-blockchain: The heuristic
potential of the theory of inter-
mediality93
- Nataliia Svyrydenko**
(Kyiv, Ukraine)
"Unusual Trio", or
D. Bortnianskyi Trio98
- Nazarii Pylatiuk**
(Ukraine, Kyiv-Lviv)
The second Ukrainian rhapsody
"Dumka - Shumka",
Or. 18 Mykola Lysenko:
violin versions 103
- Tetiana Molchanova**
(Lviv, Ukraine)
Creative project "Little-known
female composers" as an impor-
tant factor in the training of
pianists in concertmaster and
chamber ensemble classes 111

- Ольга Зав'ялова**
(Суми, Україна)
- Олександр Стахевич**
(Суми, Україна)
Питання генеалогії камерно-інструментального ансамблю: нові виміри 114
- Віолетта Дутчак**
(Івано-Франківськ, Україна)
Бандура в інструментальному ансамблі: традиції та інновації 118
- Юрій Соколовський**
(Львів, Україна)
Особливості роботи над інтерпретаційним втіленням авторського задуму 125
- Богдана Фроляк**
(Львів, Україна)
Українська композиторка Ганна Гаврилець. Камерність як ознака світовідчуття її творчості 129
- Марія Макара**
(Львів, Україна)
Тетяна Лагола. Сторінки з власного архіву піаністки.. 138
- Володимир Сивохіп**
(Львів, Україна)
Перший воєнний місяць і львівська камералістика: музи не мовчать..... 142
- Віра Сумарокова**
(Київ, Україна)
Київські віолончелісти-ансамблїсти: історія та сучасність.. 145
- Андрій Карпяк**
(Львів, Україна)
Першовиконавці камерних флейтових творів Й. С. Баха..... 149
- Olga Zavalova**
(Sumy, Ukraine)
- Oleksandr Stakhevych**
(Sumy, Ukraine)
Questions of the genealogy of the chamber-instrumental ensemble: new dimensions.... 114
- Violetta Dutchak**
(Ivano-Frankivsk, Ukraine)
Bandura in the instrumental ensemble: traditions and innovations 118
- Yuriy Sokolovskyi**
(Lviv, Ukraine)
Peculiarities of work on the interpretive embodiment of the author's idea 125
- Bohdana Froliak**
(Lviv, Ukraine)
Ukrainian composer Hanna Havrylets. Chamberness as a sign of the worldview of her work..... 129
- Maria Makara**
(Lviv, Ukraine)
Tetiana Lagola. Pages from the pianist's own archive 138
- Volodymyr Syvokhip**
(Lviv, Ukraine)
The first war month and Lviv cameralistics: the muses are not silent..... 142
- Vira Sumarokova**
(Kyiv, Ukraine)
Kyiv cellist-ensemble players: history and modernity 145
- Andrii Karpiak**
(Lviv, Ukraine)
First performers of JS Bach's chamber flute works..... 149

Ореста Ремешило-Рибчинська
(Львів, Україна)

Вплив соціуму та архітектурного середовища Львова другої пол. ХХ ст. на творців і виконавців симфонічного й камерного жанрів (на прикладі творчості братів Ігоря і Тараса Ремешило) 153

Валентина Кузик
(Київ, Україна)

З композиторської скрині. Камерно-інструментальний доробок Богдани-Марії Фільц (до 90-річчя композиторки) .. 160

Oresta Remeshylo-Rybychynska
(Lviv, Ukraine)

Influence of society and architectural environment of Lviv in the second half of the 20th century on the creators and performers of the symphonic and chamber genres (on the example of the work of the brothers Igor and Taras Remeshylo)..... 153

Valentyna Kuzyk
(Kyiv, Ukraine)

From the composer's chest. Chamber-instrumental work by Bohdana-Mariia Filts (for the composer's 90th birthday)..... 160

Робоче засідання

Вікторія Андрієвська
(Львів, Україна)

Володимир Флис, Дезідерій Задор, Анджей Нікодемівич. Від академізації традицій до авангардизму. Львівський камерно-інструментальний ансамбль 1950–60 рр. 170

Ірина Антонюк
(Львів, Україна)

Віднайдені пам'ятки як джерело дослідження камерно-інструментальної творчості минулого Львова 174

Габрієла Асталаш
(Львів, Україна)

Соната для скрипки і фортепіано Е. Гранадоса в аспекті національної парадигми творчості митця 179

Working session

Viktoriia Andriievska
(Lviv, Ukraine)

Volodymyr Flys, Desiderii Zador, Andrzej Nikodemovych. From academization of traditions to avant-garde. Lviv chamber-instrumental ensemble of 1950–60..... 170

Iryna Antoniuk
(Lviv, Ukraine)

Founded monuments as a source of studies of chamber-instrumental creativity of Lviv's past 174

Gabriela Astalosh
(Lviv, Ukraine)

Sonata for violin and piano by E. Granados in the aspect of the national paradigm of the artist's work 179

Оксана Басса

(Львів, Україна)

Творча діяльність тріо у складі
Т. Лаголи – Б. Бонковського –
В. Третяка в контексті розвитку
української культури
XX ст. 183

Наталія Бурштинська

(Львів, Україна)

Львівська віолончельна школа
XX – початку XXI століття
(за матеріалами інтерв'ю з про-
фесором Ю. Є. Ланюком) ... 187

Руслана Ваврик

(Львів, Україна)

Новітні твори в українській
камерно-інструментальній
музиці (на прикладі Сюїти для
флейти і фортепіано «Танцюючі
у вогні» Ілони Ельтек) 193

Наталія Вакула

(Львів, Україна)

Жінки-композиторки
в камерній музиці 196

Галина Глазунова

(Київ, Україна)

Місце камерно-ансамблевого
виконавства у творчості
Е. Грига 201

Петро Довгань

(Львів, Україна)

Наталія Зубко

(Львів, Україна)

Невідомі твори С. Людкевича:
Чабарашки № 2
та Чабарашки № 3 для
фортепіано в 4 руки..... 205

Oksana Bassa

(Lviv, Ukraine)

The creative activity of the
T. Lagola, B. Bonkovskyi,
V. Tretiak in the context of
the development of Ukrainian
culture of the 20th century 183

Natalia Burshtynska

(Lviv, Ukraine)

Lviv cello school of the 20th and
the beginning of the 21st century
(based on an interview with
Professor Yu. E. Laniuk) 187

Ruslana Vavryk

(Lviv, Ukraine)

The latest works in Ukrainian
chamber and instrumental music
(for example, Suites for flute
and piano "Dancing in the Fire"
by Ilona Eltek)..... 193

Nataliia Vakula

(Lviv, Ukraine)

Female composers in chamber
music 196

Halyna Hlazunova

(Kyiv, Ukraine)

The place of chamber-ensemble
performance in E. Grieg
creativity 201

Petro Dovhan

(Lviv, Ukraine)

Natalia Zubko

(Lviv, Ukraine)

Unknown works of S. Lyudke-
vych: Chabarashky No. 2 and
Chabarashky No. 3 for piano
for 4 hands..... 205

Жень Цзяці

(Львів, Україна – Китай)

Процес становлення національних ансамблів – унікальної форми інструментальної музики Китаю.....207

Зеновія Жмуркевич

(Львів, Україна)

Фортепіанні дуети в обробці Оксани Стечишин: аспекти національної концепції розвитку музичної культури211

Людмила Закопєць

(Львів, Україна)

Інтеграція української молоді в європейську музичну спільноту. Міжнародний форум піаністів у Польщі214

Наталя Зубко

(Львів, Україна)

Халіса Гумецька.
Творчий портрет218

Марта Карапінка

(Львів, Україна)

Альтова соната оп.72
Валентина Бібіка як зразок монологічної драматургії в камерній музиці223

Надія Карп'як

(Львів, Україна)

Особливості камерного музичування в старших класах мистецьких шкіл225

Ореста Когут-Ванькович

(Львів, Україна)

Згадуючи про піаністку Дарію Філаретівну Колесу-Залеську227

Zhen Jiaqi

(Lviv, Ukraine – China)

The process of formation of national ensembles – a unique form of Chinese instrumental music207

Zenoviia Zhmurkevych

(Lviv, Ukraine)

Piano duets arranged by Oksana Stechyshyn: aspects of the national concept of musical culture development211

Liudmyla Zakopets

(Lviv, Ukraine)

Integration of Ukrainian youth into the European musical community. International forum of pianists in Poland.....214

Nataliia Zubko

(Lviv, Ukraine)

Khalisa Humetska.
Creative portrait.....218

Marta Karapinka

(Lviv, Ukraine)

Valentina Bibik's Viola Sonata op. 72 as an example of monologue drama in chamber music.....223

Nadiia Karpiak

(Lviv, Ukraine)

Peculiarities of chamber music making in senior classes of art schools.....225

Oresta Kohut-Vankovych

(Lviv, Ukraine)

Remembering the pianist Daria Filaretivna Kolessa-Zalieska.....227

- Наталія Лаврик**
(Одеса, Україна)
Відкриття забутих творів
європейських композиторів . 230
- Марія Липецька**
(Львів, Україна)
Камерно-інструментальний
дует Олександра Деркач –
Тетяна Лагола 233
- Тетяна Лисенко-Дідула**
(Львів, Україна)
Тембрально-сонористичні
властивості вокального співу
у творах камерного та симфо-
нічного жанрів (за матеріалами
інтерв'ю з професором
Юрієм Луцівим) 236
- Тетяна Моргунова**
(Київ, Україна)
Камерно-інструментальна
музика Моріса Равеля
як основа драматургії фільму
«Серце взимку» 238
- Олександра Німилевич**
(Дрогобич, Україна)
Дзвенислава Левицька-
Стернюк: палітра камерно-
ансамблевого виконавства .. 241
- Оксана Письменна**
(Львів, Україна)
Галина Новицька
(Борислав, Україна)
Зародження та розвиток
жанру камерно-інструменталь-
ного ансамблю в Україні
в XVII–XIX століття 245
- Антон Пославський**
(Львів, Україна)
Інструменталізм як вияв
музичного мислення 247
- Natalia Lavryk**
(Odesa, Ukraine)
Discovery of forgotten works
of European composers 230
- Mariia Lypetska**
(Lviv, Ukraine)
Oleksandra Derkach and Tetiana
Lagola chamber-instrumental
duet 233
- Tetiana Lysenko-Didula**
(Lviv, Ukraine)
Timbral and sonoristic properties
of vocal singing in the works
of chamber and symphonic
genres (based on the materials
of an interview with Professor
Yurii Lutsiv) 236
- Tetiana Morhunova**
(Kyiv, Ukraine)
Chamber and instrumental
music of Maurice Ravel as
the basis of the drama of
the film "Heart in Winter" 238
- Oleksandra Nimylovych**
(Drohobych, Ukraine)
Dzvenyslava Levytska-Sterniuk:
palette of chamber-ensemble
performance 241
- Oksana Pysmenna**
(Lviv, Ukraine)
Halyna Novytska
(Boryslav, Ukraine)
The origin and development
of the chamber-instrumental
ensemble genre in Ukraine
in the 17th–19th centuries 245
- Anton Poslavskiy**
(Lviv, Ukraine)
Instrumentalism as a manifesta-
tion of musical thinking 247

Ірина Рябчун (Київ, Україна) Стильовий полілог у камерній творчості Ніколаоса Скалкотаса.....250	Iryna Riabchun (Kyiv, Ukraine) A stylish polylogue in chamber work by Nikolaos Skalkotas250
Анна Станько (Львів, Україна) Багатогранність артистичної постаті скрипальки Тетяни Шуп'яної.....254	Anna Stanko (Lviv, Ukraine) The versatility of the artistic figure of the violinist Tetiana Shupiana254
Володимир Старко (Львів, Україна) Фагот у камерно-інструмен- тальних творах українських композиторів257	Volodymyr Starko (Lviv, Ukraine) Bassoon in chamber- instrumental works of Ukrainian composers.....257
Олена Старко (Львів, Україна) Творчий доробок Жанни Колодуб у камерно- інструментальному жанрі ...259	Olena Starko (Lviv, Ukraine) Zhanna Kolodub's creative work in the chamber- instrumental genre259
Орися Стецяк (Львів, Україна) Творча постать Наталії Іванівни Мариняко263	Orysia Stetsiak (Lviv, Ukraine) The creative figure of Nataliia Ivanivna Maryniako.....263
Тетяна Фішер (Львів, Україна) До історії струнного квартету Володимира Цісика – першого українського професійного квар- тету східної Галичини266	Tetiana Fisher (Lviv, Ukraine) To the history of Volodymyr Cisyk's string quartet – the first Ukrainian professional quartet of eastern Galicia266
Чжан Цзеї (Львів, Україна – Китай) Новаторство Гонг Сяотін у камерно-інструментальному ансамблі «Лан, з іншого боку»269	Zhang Jie (Lviv, Ukraine – China) Gong Xiaoting's innovation in the chamber-instrumental ensemble "Lan, on the other side"269
	SUMMARY271

ВІД ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Шановна музична науково-мистецька спільното!

Вітаю учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Камерно-інструментальний ансамбль: український та світовий вимір», приуроченої 70-річчю діяльності кафедри камерного ансамблю та квартету Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка.

Наукова палітра досліджень, присвячена різним ракурсам камерно-інструментального ансамблевого виконавства і творчості, вирізняється своєю специфікою, тематичними пріоритетами, інспірованими багатогранністю камералістики у глобалізованому суспільстві. Зорієнтовані на осмислення національно-духовного виміру музичної культури, розвідки музикознавців України (Києва, Львова, Одеси, Сум, Харкова, Івано-Франківська, Дрогобича, Борислава) і зарубіжжя (Німеччини, Британії, Китаю) позначені багатовекторністю жанрової та тематичної сфер пошуків.

Однією з суттєвих прикмет камерно-інструментального виконавства у Львові і Галичині є його активна спрямованість до відкриття нових обр'їв, до досягнення нових художніх цінностей і відродження несправедливо забутих шедеврів минулого, до утворення нових, відповідних духові часу форм і тематичних блоків, що розкривають сутність музикування *«від серця до серця»*.

Як закономірний результат плідних зусиль талановитих музикантів – виконавців, педагогів, дослідників – вітаю видання матеріалів досліджень інноваційного за науковими підходами науково-творчого форуму, що істотно доповнить панораму львівської камерно-інструментальної спадщини сьогодення та накреслить шляхи розвитку цієї захопливої сфери музичного мистецтва в майбутньому.

Ігор Пилатюк,
Народний артист України,
академік Національної академії мистецтв
України, доктор філософії,
ректор Львівської національної музичної
академії імені М. В. Лисенка, професор

FROM THE CHIEF EDITOR

Dear musical scientific and artistic community!

I congratulate the participants of the international scientific and practical conference "Chamber-instrumental ensemble: Ukrainian and global dimension", dedicated to the 70th anniversary of the department of chamber ensemble and quartet of the Lviv National Academy of Music named after M.V. Lysenko

The scientific palette of research, dedicated to various angles of chamber-instrumental ensemble performance and creativity, is distinguished by its specificity, thematic priorities, inspired by the multifaceted nature of chamber music in a globalized society. Focused on understanding the national-spiritual dimension of musical culture, the explorations of musicologists in Ukraine (Kyiv, Lviv, Odesa, Kharkiv, Sumy, Ivano-Frankivsk, Drohobych, Boryslav) and abroad (Germany, Britain, China) are marked by the multi-vector nature of genre and thematic fields of research.

One of the essential signs of chamber-instrumental performance in Lviv and Galicia is its active focus on opening new horizons, on understanding new artistic values and reviving unfairly forgotten masterpieces of the past, on the formation of new, appropriate spirit of the times, forms and thematic blocks that reveal the essence making music "from heart to heart".

As a natural result of the fruitful efforts of talented musicians – performers, teachers, researchers – I welcome the publication of the research materials of the scientific-creative forum, which is innovative in terms of scientific approaches, which will significantly add to the panorama of the Lviv chamber-instrumental heritage of today and outline the ways of development of this exciting field of musical art in the future.

Ihor Pylatiuk,

People's Artist of Ukraine,

Academician of the National Academy

of Arts of Ukraine, Doctor of Philosophy,

rector of the Lviv National Music Academy
named after M.V. Lysenko, professor

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКАМ КОНФЕРЕНЦІЇ

Шановні колеги!

Колектив відділу музикознавства та етномузикології Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського Національної академії наук України щиро вітає вас із гарним і присмним ювілеєм. Ця поважна дата – 70-річчя діяльності Кафедри камерного ансамблю та квартету Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка – спонукає усвідомити пройдені роки як багатий змістовний досвід її колективу у виконавстві, педагогіці і музикознавстві. Від започаткування Кафедри з метою виховання музикантів-ансамблістів, педагоги і водночас талановиті музиканти доповнили педагогічний процес активним концертним життям. Тим самим, поступово Кафедра камерного ансамблю та квартету набула статусу одного з провідних авторитетних осередків музичного життя Галичини у другій половині 20 століття. Це стало чудовим часом становлення її діяльності, результативної і на педагогічній ниві, і на загальному розвитку українського музичного мистецтва.

Багаторічні наукові контакти пов'язують відділ музикознавства та етномузикології Інституту з Кафедрою камерного ансамблю та квартету ЛНМА ім. М. В. Лисенка. Це – захисти, рецензування і опонування дисертаційних робіт, участь у конференціях, наукове стажування і консультації, публікація наукових праць. Особливо приємно відзначити вагомий внесок у співпрацю доцента Кафедри, кандидата мистецтвознавства Ніни Дикої. Ніна Орестівна, котра, окрім згаданих напрямів, активно долучилася до роботи над багатотомною «Українською музичною енциклопедією» і підготувала понад півсотні статей про персоналії камерного виконавства регіону, тим самим заповнивши невідомі сторінки нашої історії.

До свого ювілейного року Кафедра камерного ансамблю та квартету підійшла зі щедрим творчим ужинок, гарними традиціями і великою вдячністю її вихованців – минулих і нинішніх.

Бажаємо усім вам продовження такого плідного і творчого стилю життя, міцного здоров'я, натхнення, гармонії, талановитих і залюблених у музику студентів, яскравих концертів, мистецьких перемог і Перемоги нашої України!

*Олена Немкович, Валентина Кузик, Ірина Сікорська,
Ольга Кушнірук, Ірина Горбунова, Оксана Летичевська,
Олеся Прилепа, Інна Лісняк, Антоніна Азарова, Світлана Василук*

**ШАНОВНІ
СПІВВІТЧИЗНИКИ!**

**Учасникам Міжнародної науково-практичної конференції
«Камерно-інструментальний ансамбль: український та світовий вимір»**

Шановні пані та панове, митці, викладачі, музикознавці, культурологи! Вітаємо Вас із початком роботи ювілейної конференції, присвяченої 70-річчю діяльності кафедри камерного ансамблю та квартету Львівської національної музичної академії імені М.В. Лисенка! Переконані, що проведення конференції в умовах неспровокованої воєнної інтервенції стане вагомим стимулом для зміцнення цілісності гуманітарного простору України, обміну науковими і творчими здобутками, а також всебічного міжнародного співробітництва. Високо оцінюючи внесок кафедри камерного ансамблю та квартету в розвиток виконавсько-педагогічної школи, ми підтримуємо реалізацію ідей музичної україністики в контексті європейської музичної культури! Зробимо все можливе для утвердження стійких регіональних та міжнародних зв'язків між інституціями, науковцями, культурними діячами. Сердечно бажаємо успіхів у роботі конференції та сподіваємось на плідну співпрацю! Слава Україні!

ЧЕРНЕЦЬ Василь Гнатович,

доктор філософії, професор,
заслужений працівник освіти України,
почесний член Національної академії мистецтв,
в.о. директора Науково-дослідного інституту українознавства
Міністерства освіти і науки України

КРАВЧЕНКО Анастасія Ігорівна,

доктор мистецтвознавства, керівник
філії Науково-дослідного інституту українознавства,
(м. Регензбург, Німеччина)

СВІТЛИНИ З ПЛЕНАРНОГО ЗАСІДАННЯ ЮВІЛЕЙНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Вітальне слово **Ігоря Пилатюка**, Народного артиста України, академіка Національної академії мистецтв України, доктора філософії, ректора Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка, професора

Ніна Дика, доцент,
кандидат мистецтвознавства (Doctor of Philosophy – Ph.D.),
Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка,
з доповіддю «Український вимір камералістики сучасності:
піаніст Олег Криштальський».
Модератор Конференції

Тетяна Слюсар, доцент, кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри камерного ансамблю та квартету ЛНМА імені М. В. Лисенка, з доповіддю «Сучасний погляд на педагогічний стиль професора Олександра Ейдельмана»

Любов Кияновська, Заслужений діяч мистецтв України, член-кореспондент Національної академії мистецтв України, дійсний член Європейської Академії наук, доктор мистецтвознавства, професор, завідувачка кафедри історії музики ЛНМА імені М. В. Лисенка, з доповіддю «Суспільно-політичні виміри камерно-інструментальної музики»

Алла Терещенко, член-кореспондент Національної академії мистецтв України, доктор мистецтвознавства, професор, провідний науковий співробітник відділу музикознавства Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України, професор Київського національного університету театру і кіно імені І. Карпенка-Карого, м. Київ, з доповіддю «Шлях до визнання. Початок (про інструменталістів Львівської музичної школи)»

Олена Пилатюк, Заслужений діяч мистецтв України, доктор філософії, професор, професор кафедри камерного ансамблю та квартету і кафедри спеціального фортепіано ЛНМА імені М. В. Лисенка з доповіддю «Проблематика першовиконання музичного твору: погляди, думки, смисли (за матеріалами інтерв'ю з професором М. Ю. Угляр-Крих)»

Ольга Кушнірук, кандидат мистецтвознавства, старший науковий співробітник відділу музикознавства та етнології Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України; Visiting Research Fellow музичного факультету Кембриджського університету (Україна, Київ – Велика Британія, Кембридж) з доповіддю «Українська музика в дослідженнях зарубіжних вчених» (по відеозв'язку)

Артур Микитка, Народний артист України, професор, кафедра камерного ансамблю та квартету ЛНМА імені М. В. Лисенка. Керівник і концертмейстер Львівського камерного оркестру «Академія», заслужений для культури Польщі, володар Срібної медалі «Gloria Artis», з доповіддю «Львівський камерний оркестр „Академія” та піаністи»

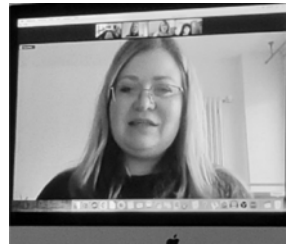
Ірина Польська – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри теорії та історії музики Харківської державної академії культури з доповіддю «Камерна музика в осінньому сезоні Відня»

Оксана Рапіга, Народна артистка України, професор, завідувачка кафедри спеціального фортепіано № 2 ЛНМА імені М. В. Лисенка (Львів, Україна)

Мирослав Драган, Заслужений артист України, доцент, доцент кафедри спеціального фортепіано № 1 ЛНМА імені М. В. Лисенка (Львів, Україна)
з доповіддю «На пошану С. Людкевича (пам'яті Я. Якубяка)»

Анастасія Кравченко, доктор мистецтвознавства, доцент кафедри культурології та міжкультурних комунікацій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, керівник філії Науково-дослідного інституту українознавства в Німеччині (м. Резенбург), стипендіат програми Німецької бібліотечної спілки «NUMO: бібліотеки та архіви» (Україна, Київ – Резенбург, Німеччина)
з доповіддю «Камерно-інструментальне мистецтво та арт-блокчейн: Евристичний потенціал теорії інтермедіальності»
(по відеозв'язку)

Наталія Свириденко, Народна артистка України, кандидат мистецтвознавства, доцент, професор кафедри інструментально-виконавської майстерності факультету музичного мистецтва та хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка, з доповіддю ««Незвичене тріо» або Тріо імені Д. Бортнянського»

Назарій Пилатюк, Заслужений артист України, доктор філософії, професор кафедри скрипки ЛНМА імені М. В. Лисенка. Соліст Національного будинку органної і камерної музики України (Україна, Київ-Львів), з доповіддю «Друга українська рапсодія «Думка-шумка», ор. 18 М. Лисенка: до питання скрипкових версій»

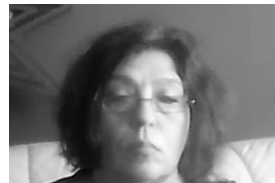
Тетяна Молчанова, професор,
доктор мистецтвознавства,
кафедра концертмейстерства ЛНМА
імені М. В. Лисенка, з доповіддю «Творчий
проект «Маловідомі жінки-композиторки»
як важливий чинник навчання піаністів
у класах концертмейстерства
і камерного ансамблю»

Ольга Зав'ялова, доктор мистецтвознавства,
професор СумДПУ імені А. С. Макаренка,
завідувачка кафедри образотворчого мистецтва,
музикознавства та культурології,
з доповіддю «Питання генеалогії камерно-
інструментального ансамблю: нові виміри»
[у співтворстві з доктором мистецтвознавства,
професором СумДПУ імені А. С. Макаренка,
професором кафедри хорового диригування,
вокалу та методики музичного навчання
Олександром Стахевичем]

Олександр Стахевич,
доктор мистецтвознавства, професор,
Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка,
професор кафедри хорового диригування,
вокалу та методики музичного навчання

Віолетта Дутчак, доктор мистецтвознавства,
професор, завідувачка кафедри музичної
україністики та народно-інструментального
мистецтва Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника
(Івано-Франківськ, Україна) з доповіддю
«Бандура в інструментальному ансамблі:
традиції та інновації»

Юрій Соколовський, Заслужений діяч мистецтв України, доктор філософії, професор, проректор з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку ЛНМА імені М. В. Лисенка, з доповіддю «Особливості роботи над інтерпретаційним втіленням авторського задуму»

Богдана Фроляк, Лауреат Національної премії імені Т. Шевченка, доцент кафедри композиції ЛНМА імені М. В. Лисенка, з доповіддю «Українська композиторка Ганна Гавиилець. Камерність як ознака світовідчуття її творчості»

Марія Макара, доцент, професор кафедри концертмейстерства ЛНМА імені М. В. Лисенка, з доповіддю «Тетяна Лагола. Сторінки з власного архіву піаністки»

Володимир Сивохіп, доцент, кандидат мистецтвознавства (Ph. D), Народний артист України, Заслужений діяч мистецтв України, кафедра хорового та оперно-симфонічного диригування ЛНМА імені М. В. Лисенка. Генеральний директор Львівської національної філармонії імені Мирослава Скорика, з доповіддю «Перший воєнний місяць і Львівська камералістика: Музи не мовчать»

Віра Сумарокова, професор,
кандидат мистецтвознавства, професор кафедри
теорії музики Національної музичної академії
України імені П. І. Чайковського (Київ, Україна),
з доповіддю «Київські віолончелісти-ансамблісти:
історія та сучасність»

Андрій Карпяк, доктор мистецтвознавства,
професор, завідувач кафедри духових та
ударних інструментів ЛНМА
імені М. В. Лисенка, з доповіддю
«Першовиконавці камерних флейтових творів
Й. С. Баха»

Ореста Ремешило-Рибчинська, доцент,
архітектор, кандидат філософських наук (Ph. D),
доцент кафедри Дизайну та основ архітектури
Інституту архітектури НУ «Львівська політехніка»
(Львів, Україна), з доповіддю-презентацією
«Вплив соціуму та архітектурного середовища
Львова другої половини ХХ століття на творчість
виконавців симфонічного й камерного жанрів
(на прикладі діяльності братів
Ігоря і Тараса Ремешило)

Валентина Кузик, музикознавця, доктор філософії,
кандидат мистецтвознавства, старший науковий
співробітник відділу музикознавства Інституту
мистецтвознавства, фольклористики та етнології
імені М. Т. Рильського НАН України,
член Національної спілки композиторів України,
Лауреат Премії імені М. В. Лисенка (Київ, Україна),
з доповіддю «З композиторської скрині. Камерно-
інструментальний доробок Богдани-Марії Фільц
(до 90-річчя композиторки)

Анастасія КРАВЧЕНКО
(Україна, Київ – Резенбург, Німеччина)¹

ORCID: 0000-0001-6706-7937

КАМЕРНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ТА АРТ-БЛОКЧЕЙН: ЕВРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕОРІЇ ІНТЕРМЕДІАЛЬНОСТІ

Актуальність заявленої теми пов'язана з ситуацією розширення простору художньої реальності за рахунок примноження семіотико-естетичних зразків тих текстів культури, що зараз становлять її осердя – традиційних, академічних, неакадемічних, цифрових. Протягом довгого часу наші дослідницькі інтереси концентрувалися навколо осмислення камерно-інструментального мистецтва України кінця ХХ – початку ХХІ століть, що було обумовлено моєю практичною діяльністю як ансамблістки. Зокрема, у ході текстологічного вивчення кодомовних інтеракцій в сучасних творах камерно-інструментального мистецтва стала очевидною необхідність висунення нових теоретичних та методологічних пропозицій. Адже сьогодні кожний музичний текст стає місцем полілогічного перетину міжавторських, міжжанрових, міжстильових, міжтекстових, міжвидових зв'язків у їх горизонтальних і вертикальних проєкціях. Тому досягнення цього розмаїття потребувало заглиблення у мета-науковий дискурс теорії інтермедіальності, що була спрямована на дослідження мовно-знакового універсуму камерно-інструментального мистецтва України і розглядалась нами як одна з центральних категорій семіології музичного мистецтва та складова теорії культури.

Відтак, проведений аналіз значного обшару емпіричних матеріалів дозволив запропонувати авторську концепцію інтермедіальних зв'язків у камерно-інструментальному мистецтві, що включає принципи медіального синтезу, транспозиції та синергії. Виокремлення

¹ Доктор мистецтвознавства, доцент кафедри культурології та міжкультурних комунікацій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва, керівник філії Науково-дослідного інституту українознавства у Німеччині (м. Резенбург), степендіат програми Німецької бібліотечної спілки «NUMO – бібліотеки та архіви».

останніх було здійснено на основі дослідження мультисеміотичного та моносеміотичного, експліцитного та імпліцитного, координаційного та субординаційного способів функціонування у семіотичному просторі камерно-інструментальних композицій неспоріднених знакових кодів і стилістики мистецького та позамистецького походження.

В розробленій типології музичної інтермедіальності йшлося про: 1) мультисеміотичний спосіб вибудовування художньо-знакової цілісності, в основу якого покладено принцип експліцитного медіального синтезу стилістико-технологічних і виражальних можливостей музики та інших медіа як довільного поєднання різних семіотичних рядів (наприклад, К. Цепколенко «Кабіна для восьми», Л. Юріна «Waterdreams» та ін.); 2) моносеміотичний спосіб, в основі якого: а) принцип імпліцитної медіальної транспозиції, що передбачає транскодування художньо-виражальних ознак і функцій інших медіа за допомоги семіотичних і семантичних можливостей музики (Є. Станкович Quasi-соната № 2 «Танці на квітах. Дюймовочка», Л. Дичко «Фрески» за картинами К. Білокур, В. Птушкін дует «Віндзорські пустунки» за комедією В. Шекспіра, А. Томльонова «Шепіт і крики» за кінокартиною І. Бергмана, О. Левкович «Бразиліана»); б) принцип медіальної синергії, що зумовлює можливість «перекодування» семіотики музичної інформації за допомоги будь-яких семіотичних кодів мистецьких і позамистецьких знаково-символічних систем (М. Скорик Скрипкова соната № 2, С. Зажитько «Епітафія маркізу де Саду», С. Луньов «Ехолалія» та ін.).

З огляду на те, що в семіології концепт інтермедіальності нами тлумачиться як комунікативне та культурсеміотичне явище (яке апелює до інтерсеміотичних комбінацій різних медіа в техніко-конструктивній та світоглядно-контекстуальній площинах їх взаємодії), стало очевидним, що зазначена теорія має евристичний потенціал. Оскільки окремі її положення можуть бути застосовані щодо осмислення явищ не тільки художньої, але й цифрової культури. До того ж, осягнення комунікативної специфіки дигітальних та дигіталізованих (у т. ч. і музичних) творів є питанням вельми актуальним сьогодні. Зокрема, нас зацікавили процеси моделювання, трансляції та сприйняття блокчейнізованих текстів у форматі незамінного токена – NFT.

Примітно, що за допомоги комп'ютерних технологій арт-блокчейну будь-який текст (традиційного, академічного, неакадемічного

мистецтва) або його фрагмент може бути презентований як NFT. Стрімке поширення NFT у віртуальному просторі культури, на наш погляд, дозволяє ідентифікувати його як новий медіажанр крипто-арту, що у XXI столітті охопив надзвичайно широкий семіотичний спектр інваріантів. Так, існують картини у цифровому форматі NFT (а також їх колекції, що створюються як віртуальними, так і стаціонарними музеями України і зарубіжжя). Згадаємо також NFT фотографій, гіфків, мемів, комп'ютерних ігор, а також NFT відео, музичних відеокліпів, аудіотреків.

Безумовно, зважаючи на специфіку наших наукових устремлінь, саме музичні NFT нас зацікавили найбільше з точки зору їх інтермедіального аналізу. Зокрема, нами було досліджено музичні NFT представників українського, західноєвропейського та американського шоу-бізнесу. Оскільки саме популярні співаки перебувають натепер в авангарді процесів токенизації (а отже додаткової монетизації) власної творчості. І комплексний підхід, який здатна забезпечити мета-теорія інтермедіальності, дозволив простежити за семіотичними процесами дигіталізації текстів (що в окремих випадках передбачало багатоступеневий перехід від їх аналогового стану до цифрового).

Наша «подорож» медіальними каналами наукового сприйняття текстів популярного мистецтва (щоразу в новій семіотичній «подобі») дозволила спостерігати непересічні явища. А саме, описати шлях трансформації вербально-текстового першоджерела, його омузичнення в пісні та подальші процеси, що поглиблюють його дигіталізацію на кожному з етапів ремедіації. Приміром, простежити як поезія (жанр літератури) перетворюється на пісню (вокально-музичний жанр), потім отримує додаткові конотації у музичному відеокліпі (екранне мистецтво, телевізійний жанр), а згодом блокчейнізується і стає NFT – складовою крипто-арту (як його медіажанр).

Крім того, завдяки теорії інтермедіальності ми віднайшли цікаві паралелі між творами сучасного академічного та цифрового мистецтва. Як і в камерно-інструментальних опусах, де ми виявили точки перетину міжжанрових, міжжанрових, міжстильових, міжтекстових, міжвидових зв'язків, так само й в естрадній творчості можна простежити численні інтермедіальні та інтертекстуальні проєкції. Йдеться про поєднання аудіальних, візуальних, кінетичних, комп'ютерних кодів; кросжанрову ремедіацію (від жанру літератури через кілька стадій жанрової адаптації до медіажанру); міжмистецьку

діалогічність (від академічного мистецтва до крипто-арту); міжавторські рефлексії або колективну взаємодію учасників творчого процесу (авторів вербального і музичного текстів, виконавця, продюсера, аранжувальника, інженера зведення та запису, режисера, оператора-постановника та ін.).

З огляду на це, зазначимо, що перспективи токенизації музичної класики або сучасної академічної музики є ближчими ніж може здаватися. Приміром, вже існують зразки NFT фрагментів балету та джазових композицій. Щодо камерно-інструментальної музики, то на момент написання цієї роботи нам були невідомі такі NFT, оскільки процес розробки цієї проблематики було розпочато нещодавно і наш аналіз не може претендувати на абсолютну вичерпність. Тим не менш, зважаючи на постійне розширення дигітального дискурсу художньої культури, видається, що методологічні пошуки у цьому напрямку мають бут продовжені, адже такі культурсеміотичні теорії як інтермедіальність (і дотичні до неї концепції ремедіації та мультимодальності) можуть багато чого запропонувати дослідникам сучасної культури і мистецтва.

Наукове видання

**КАМЕРНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ:
УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ ВИМІР**

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції**

**7–8 грудня 2022 року
Львів, Україна**

Науковий редактор-упорядник
Ніна ДИКА

Літературний редактор
Марія КАШУБА

Комп'ютерний набір
Ніна ДИКА

Обкладинка –
авторська робота **Василя ПИЛИП'ЮКА**

Технічний редактор і верстка
Тарас ТЕТЮК

Формат 64x84/16. Ум. др. арк. 15,8.
Наклад 70 прим.

Видавець – Видавництво «Каравела»
м. Київ, вул. Новокостянтинівська, 18
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції:
ДК № 56 від 19.05.2000 р.

Виготовлювач – ФОП Тетюк Т. В.
м. Львів, пр. Червоної Калини, 115
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ЛВ № 80 від 11.09.2013 р.